

အကယ်၍ ရဲတပ်ဖွဲ့ မှ မေးခွန်းမေးခြင်း၊ရပ်ခိုင်းခြင်း သို့ မဟုတ် ဖမ်းဆီးခြင်းဖြစ်လျှင် သင့်အခွင့်အရေးအကြောင်း
... သင်ဘာသိသင့်သလဲ?

၁၂/၁၅/၂၀၁၄ တွင်အသစ်ပြောင်းလဲထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်၏အခွင့်အရေးနှင့် တာဝန်များ ကဘာလဲ.....

• အကယ်၍ ရဲမှ ကျွန်ုပ်ကိုချည်းကပ်ပြီး မေးခွန်းများမေးလျှင်?

ရဲရောက်လာသောအခါ သင်သည်သင့်အိမ်၏ အပြင်ဖက် သို့ မဟုတ် အများပြည်သူနှင့်ဆိုင်သော နေရာတွင်ရှိနေပြီး မေးခွန်းများစတင်မေးသည် ဆိုပါစို့။ ။ တရားဥပဒေဘက်တော်သား အရာရှိများသည် သူတို့ တာဝန်ထမ်းဆောင်သော အသိုင်းအဝိုင်း၊ သူတို့ နိုင်ငံသားများ နှင့် သူတို့ ၏ ပိုင်ဆိုင်မှုများကို ကာကွယ်ရန် တာဝန်တစ်ခုရှိပါသည်။ တရားဥပဒေသည် ရဲများကို ထိုတာဝန်များထမ်းဆောင်ရန် သူတို့ ကိုကူညီရန် တိကျသောအာဏာများ ပေးထားပါသည်။

ရဲများသည် လူများကို ချည်းကပ်ရန် နှင့် သူတို့ ကိုမေးခွန်းများမေးရန် အာဏာများ ရှိပါသည်။ ရိုးရှင်းစွာ ရဲမှ သင့်ကိုချည်းကပ် ပြီးမေးခွန်းမေးသောကြောင့် သင်သည်ပြစ်မှုတစ်ခုကို ကျူးလွန်နေသည်ဟု သင်ကံ မကင်းဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုခြင်းမဟုတ်ပါ။ နိုင်ငံသားအားလုံးသည် ဥပဒေချိုးဖောက်သောသူများကို တရား မျှတမှုရင်ခြင်းအလို့ငှာ ရဲများ နှင့် ပူးပေါင်းရန် တိုက်တွန်းပါသည်။ သို့ သော်ခြွင်းချက်တစ်ခုကို အောက်တွင်ရှင်းပြထားပါသည်။ သင်သည် မည်သည့်မေးခွန်းမဆိုဖြေဆိုရန် ဥပဒေရေးရာတာဝန် မရှိပါ နှင့် သင်သည်ဖြေဆိုရန် ငြင်းဆိုနိုင်ပါသည်။ ထိုအရာကို တိတ်စိတ်နေနိုင်သောအခွင့်အရေး ဟုခေါ်ပါ သည်။ သို့ သော်လည်း သင်သည် တရားဥပဒေဘက်တော်သားအရာရှိတစ်ဦးကို ဘယ်တော့မှ ညာ မပြော သင့်ပါ။ အကယ်၍သင်ညာပြောလျှင် သင်သည် "ရုံးလုပ်ငန်းနှောက်ယှက်ခြင်း" အတွက် ဒုက္ခ ကျရောက်နိုင်ပါသည်။

• အကယ်၍ ရဲသည် ကျွန်ုပ်ကို"ရပ်" ခိုင်းပြီး မေးခွန်းများမေးလျှင်

သင်သည် လမ်းတစ်ခု လျှောက်နေချိန်တွင် ရဲအရာရှိတစ်ယောက်သင့်ကို ရင်ဆိုင်ပြီး ပြောဆိုသောအခါ ဆိုပါစို့ - "ရပ်။ ကျွန်ုပ် မေးခွန်းတချို့ မေးရန်လိုသည်။" အရာရှိသည် လိုအပ်သောအင်အားသုံးသော အခါ သို့ မဟုတ် လုပ်ပိုင်ခွင့် အာဏာသုံးသောအခါ၊ သူလသို့ မဟုတ် သူမ သည် သင့်တော်သောသူ တယောက် ဖြစ်ရန် လွတ်လပ်စွာ ထွက်ခွာရန် မရပါ။ လူတစ်ယောက်ကို "ရပ်" သို့ မဟုတ် "အထိန်း သိမ်းခံ" ရပါသည်။ အကယ်၍ သင့်ကိုရပ်တန့် ရန်ခေါ်ယူ ပြီး သူ သို့ မဟုတ် သူမ၏အခွင့် အာဏာ သည် သင့်ကိုရပ်ရန်ပြုလုပ်သည့်အပြင် ထိုအရာရှိသည် လက်နက်တစ်ခုကိုလည်း ထုတ်ပါမည် သို့ မဟုတ် ချိန်းခြောက်သောလေသံတစ်ခု အသုံးပြုပါမည်။ ထိုအရာသည်သင့်ကို "ရပ်" ရန်အတွက် ပိုမိုတိကျစေ ပါလိမ့်မည်။ အကယ်၍ အရာရှိသည် သင့်လွတ်လပ်ခွင့်အတွက် ရွှေ့ပြောင်းရန် နှောင့် ယှက်လျှင် သူ သို့ မဟုတ် သူမသည် သင်သည် ပြစ်မှုတစ်ခုတွင်ဖိတ်ခံခဲ့သည်ဟု သင့်တော်ဆီလျော် သော သံသယတစ်ခု ရှိသင့်သည်။ အရာရှိသည် တိကျသောသံသယအချက်အလက်များကိုရည်ညွှန်းပြီး

ထိုသံသယကို နောက်တွင် (ထိုအရာသည် တရားရုံးတွင် အဆုံးသတ်သင့်သည်) ပုံမှန်ထောက်ပံ့ရန် လိုအပ်ပါသည်။

ထိုရဲသည် သင့်ကိုသံသယရှိသူ အဖြစ် သို့မဟုတ် သူတို့ သည် သင့်ကိုဖမ်းရန် ရည်ရွယ်ပြီး ပြောရန် မရှိပါ သို့သော် အကယ်၍ သူတို့ သည် သင့်ကိုထွက်ပြေးခြင်းမှ ကာကွယ်ရန် အင်အားသုံးခြင်း သို့မဟုတ် အာဏာပြုခြင်းပြုလုပ်သောအခါ သင်သည် ရဲကမ်းသော သူဖြစ်ခဲ့လျှင်တောင် သူတို့ သည် သင့်ကို သံသယလူအဖြစ်စဉ်းစားပါသည်။ အကယ်၍ သူတို့ သည် သင့် မိဂင်္ဂါအခွင့်အရေးကို ဖတ်ပြ သို့မဟုတ် ရွတ်ဆိုလျှင် သူတို့ သည် သင်ပြစ်မှတစ်ဆင့်ကျူးလွန်သည်ဟု သံသယရှိကြသည်။

သင့်ကိုရပ်တန့် ခဲ့လျှင် မည်သည့်အကြောင်းနှင့်မဆို သို့မဟုတ် အကြောင်းမရှိပဲ မည်သည့်မေးခွန်းများ ကိုဖြေဆို ငြင်းဆန်ရန် သင့်တွင် အခွင့်အရေးရှိပါသည်။ သင်သည် "ကျွန်ုပ် မည်သည့်မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုရန် ငြင်းဆိုပါသည်" သို့မဟုတ် "ကျွန်ုပ်ရှေ့ နေတယောက်နှင့် စကားပြောချင်ပါသည်" သို့မဟုတ် "ကျွန်ုပ်သည် တတ်ဆိတ်နေရန် ဆန္ဒရှိပါသည်" ဟုပြောခြင်းဖြင့် နှုတ်ဆိတ်ရန် သင်အခွင့်အရေး ကို အမှီပြုနိုင်ပါသည်။ အကယ်၍သင်သည် ထိုထုတ်ပြန်ချက်ကို သင့်နှုတ်ဆိတ်ရန် သင်အခွင့်အရေး ကို တိကျစွာ အမှီမပြုခဲ့လျှင် သင့်ကို ရဲကဆက်လက်ပြီး မေးမြန်းရန် တာဝန်ရှိပါသည်။

တစ်ခုသောခြွင်းချက်ဖြင့် နှုတ်ဆိတ်ရန် သင်အခွင့်အရေးရှိပါသည်။ ဧပြီလ ၂၀၀၆ မှစ၍ အိုဟိုင်းအိုး ဥပဒေအရ အကယ်၍ သင်သည် အများနှင့်ဆိုင်သောနေရာတစ်ခုတွင် နှင့် တချို့ သောအခြေအနေ အောက်တွင်ရှိခဲ့လျှင် သင်သည် သင့်အမည်၊ လိပ်စာ နှင့် မွေးနေ့ ကို ပေးရပါမည်။ အကယ်၍သင်သည် ထိုအချက်အလက်များကို ထိုအခြေအနေအောက်တွင် ပေးရန် ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင် သင်သည် အဆင့်-လေး အသေးစားပြစ်မှုအဖြစ် ကျူးလွန်ပါလိမ့်မည် နှင့် အဖမ်းခံရပါမည်။

ထို့ အပြင် သင့်ကို ရပ်တန့် ရန်သာပြောခဲ့လျှင် သင်သည် အရာရှိကို သင့်ကိုယ်ကား သို့မဟုတ် အိမ် ကိုရှာဖွေရန် ခွင့်ပြုချက်ကို ငြင်းဆန်နိုင်သည်။ သင့်ငြင်းပယ်ခြင်းသည် တရားစင်သဘောတူညီမှုမပါဘဲ မည်သည့်ရှာဖွေမှုမဆိုမလုပ်ရန် ရဲအရာကို ဖိအားပေးပါသည်။ သို့သော် သတိထားရန်မှာ အိုဟိုင်းအိုး ဥပဒေသည် လက်တက်များရှာဖွေရန် "ရပ်တန့်" သောအခြေအနေတွင် တချို့ ကန့် သတ်ရှာဖွေခြင်း များ(ထိတွေ့ ရှာဖွေခြင်းကဲ့သို့)ကို ခွင့်ပြုပါသည်။

ထို့ အပြင် သင်ပြောသောမည်သည့်အရာမဆို သင့်၏ အထောက်အထားအနေဖြင့်ယူဆပါသည်။ တစ်ခါတရံ လူများသည် သူတို့ ပြောသမျှသည် ပြစ်မှုတွင်ပါဝင်လိမ့်မည်မဟုတ်ဟု ထင်မှတ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ထိုအရာသည် သူတို့ ကိုပြစ်မှုတွင်ပါဝင်ရန် ကွင်းဆက်အချိတ်အဆက် သတင်းအချက်အလက်များ ပေးနိုင် ပါသည်။

အကယ်၍ သင်သည် အရာရှိမှ သင့်ကို ရပ်တန့် ပြီးမေးခွန်းမေးရန် အခြေမရှိဟုယုံကြည်လျှင်တောင် ရဲကို ဆွေးနွေးငြင်းခုံ သို့မဟုတ် မခုခံပါနှင့်။ ဆွေးနွေးငြင်းခုံခြင်း သို့မဟုတ် ခုခံခြင်းသည် သင့်ကိုအကူအညီအပေးနိုင်ပါ နှင့် ထိုအရာသည် သင့်ကို ရဲမှ ဖမ်းဆီးရန်နှင့် ပြစ်မှုဆိုင်ရာစွဲချက်ရောက်စေနိုင်ပါသည်။ ထိုအရာ သူတို့ သည် သင်အပြစ်ဒဏ်ကျလျှင် သင့်ကို အာမခံဖြင့် ထောင်မှ ထွက်ရန် ပိုမို

ခက်ခဲပြီး ပိုမို သောပြစ်မှုဆိုင်ရာစွဲဆိုချက်များပေးရန် ခိုင်လုံသွားပါမည်။ ရဲအရာရှိများသည် သင့်ကိုထိန်းထားရန် ခိုင်လုံခြင်း မရှိတော့သည်နှင့်တပြိုင်နက် သူတို့ သည် သင့်ကို သို့ မဟုတ် သင့်ကား ကိုမရှာဖွေမှီတောင်းဆိုပြီး သင်သည်လွတ်လပ်စွာ သွားနိုင်သည်ဟု ပြောသင့်သည်။

• အကယ်၍ ကျွန်ုပ်အဖမ်းခံရလျှင်

အဖမ်းခံရခြင်းသည် ရပ်တန့်ခြင်းနှင့် ခြားနားပါသည်။ ရပ်တန့်ခြင်းတစ်ခုသည် သင့်ကိုထိန်းသိမ်းသော နေရာတွင် အတိုချုပ်မေးခွန်းမေးခြင်း ပါဝင်ပါသည်။ အကယ်၍ ရဲအရာရှိသည် သင့်ကို ကြာရှည်စွာ ထိန်းထားရန် သို့ မဟုတ် သင့်ကို ရဲစခန်းစသောနေရာကို ခေါ်သွားရန်ဆုံးဖြတ်လျှင် သူ သို့ မဟုတ် သူမ သည် ရပ်တန့် စေခြင်းမဟုတ်တော့ဘဲ သင့်ကိုဖမ်းဆီးခြင်းဖြစ်သည်။ ဖမ်းဆီးခြင်းသည်ရပ်တန့်ခြင်းထက်အချိန်များစွာပိုကြာပြီး သင့်လွတ်လပ်စွာလှုပ်ရှားမှုဆုံးရှုံးရပါမည်။

ဘယ်တော့ ကျွန်ုပ်အဖမ်းခံနိုင်သလဲ

သင့်ကို မည်သည့်ပြည်နယ်၊မြို့၊ ထုံးစံ သို့ မဟုတ် ပြည်ထောင်စုဥပဒေကို ချိုးဖောက်သည်ဟု ရဲအရာရှိမှတွေ့ ရှိလျှင် အဖမ်းခံရပါမည်။ရဲအဖွဲ့ ဖမ်းဆီးမှုအာဏာများသည် ပြစ်မှု၏လေးနက်မှုအပေါ်တွင်မူတည်ပြီး ကွဲပြားခြားနားပါသည်။ အရေးကြီးသောအရာသည် ရဲအရာရှိ ချိုးဖောက်မှုကိုတွေ့ မြင်ခြင်းဖြစ်သည်။

၁။ အကယ်၍ စွဲဆိုချက်သည် အသေးစား အငယ်စားပြစ်မှုတစ်ခုဖြစ်သော ပြစ်ဒဏ် ဒဏ်ငွေ(ထောင်ကျချိန် မဟုတ်)စွဲဆိုလျှင် ရဲအရာရှိသည် သင်ကိုဖမ်းမည် မဟုတ်ပါနှင့် သင့်နံမည်ပေးရန် ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင်၊ အကိုးအကားကို ဆိုင်းထိုးရန် ငြင်းဆန်ခဲ့လျှင် သို့ မဟုတ် တရားရုံးကို လာရောက်ရန် ယခင်ကပျက်ကွက်ခဲ့လျှင် သို့ မဟုတ် အလားတူပြစ်မှုတွင် ဒဏ်ငွေပေးရန်ပျက်ကွက်လျှင် သင့်ကိုထိန်းသိမ်းခံထားရပါမည်။

၂။ အကယ်၍ ရဲအရာရှိသည် သင့်ကို ပြစ်မှုကျူးလွန်သည်ဟု ဖြစ်နိုင်သောအခြေအနေကြောင့် ဖြစ်လျှင် ရဲအရာရှိသည် သင်ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်သည်ဟုမမြင်လျှင်တောင် သင်သည် ရာဇဝတ်မှု(ထောင်ဒဏ် ငွေဒဏ် ဖြစ်နိုင်သော ပြစ်မှု) ဖြင့်အဖမ်းခံ ရမည်။ နောက်ပိုင်းတွင် တရားဥပဒေရေးစနစ်(ရဲအဖွဲ့ မဟုတ်သော) သည် ရဲအရာရှိ၏ယုံကြည်ချက်သည် သင့်တော်လျှင် နှင့် သင့်အပြစ်ရှိ သို့ မဟုတ် အပြစ်ကင်း ခြင်းရှိမရှိ ဆုံးဖြတ်ပါသည်။

၃။ သင်သည် ဖမ်းခံရခြင်းကို သတိမပြုလျှင်တောင် သင့်ကိုဖမ်းရန် ဖမ်းဆီးရခြင်းရှိသောအခါ သင့်ကိုဖမ်းပါမည်။ ရဲသည် လက်ရှိရှိနေသောဖမ်းဆီးမှုကို ဖျက်မပြစ်နိုင်ပါ။ သူတို့ သည် ထိုအရာကို တာဝန်ထမ်းဆောင်ရပြီး ဖမ်းခံရခြင်းတွင်ပါသော နံမည်နှင့်လူကို ဖမ်းရပါမည်။

ဖမ်းခံရခြင်းသည် တရားရေးရာစာရွက်စာတမ်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ တရားရုံးများမှ တရားသူကြီး သို့ မဟုတ် စာရေးမှ ထုတ်ပါသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့ သို့ မဟုတ် ရဲအရာရှိ ကို သင့်ကိုဖမ်းရန် နှင့်ထိန်းသိမ်းရန် ညွှန်ကြားပါသည်။ ထိုစာရွက်စာတမ်းသည် တိကျသောဖေါင်ပုံစံ မရှိပါ။ ဖမ်းဆီးသောရဲအရာရှိသည် သင့်ကိုဖမ်းသောအခါ သူ လက်ထဲတွင် ဖမ်းခံရခြင်းရှိရန်မလိုအပ်ပါ။ ရဲအရာရှိသည် သင့်ကိုဖမ်းပြီး သင့်တော်သောအချိန်တွင် သင့်ကို

ပြုရပါမည် နှင့် သင့်ကို မိတ္တူပေးရပါမည်။ အကယ်၍ ရဲအရာရှိမှ ထိုသို့ ပြုလုပ်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့လျှင် သင့်ရှေ့ နေကို နောက်ပိုင်းတွင်ပြောပြပါ။

အကယ်၍ သင်သည် ရဲအရာရှိသင့်ကိုဖမ်းရန် မခိုင်လုံသည်ဟု ထင်မြင်လျှင်တောင် သင်သည်ရဲနှင့် မငြင်းဆိုပါနှင့်။ သို့မဟုတ် မခုခံတားဆီးပါနှင့်။ ငြင်းဆိုခြင်း သို့မဟုတ် တားဆီးခြင်းသည် သင့်ကိုအကူအညီမပေးပါ။ ဆိုလိုသည်မှာ ရဲတပ်ဖွဲ့ သည်သင့်ကို ပိုမိုပြစ်မှုစွဲဆိုမှု၊ သို့ ရောက်စေပါသည် နှင့် အကယ်၍ သင့်ကိုတရားစွဲဆိုလျှင် သင့်ကို ထောင်မှအာမခံနှင့်လွတ်ပေးရန် ခက်ခဲပါလိမ့်မည်။

- ထပ်မံ၍ ရဲနှင့် မငြင်းခုံပါနှင့်။
- သင့်ကိုဖမ်းခြင်းကို မခုခံပါနှင့်။ ထွက်မပြေးပါနှင့်။
- တခြားသူကိုဖမ်းဆီးခြင်းကိုမခုခံပါနှင့်။

အကယ်၍ကျွန်ုပ်ကိုဖမ်းဆီးလျှင် ကျွန်ုပ်၏အခွင့်အရေးများက ဘာလဲ

၁။ ရဲအရာရှိမှ သင့်အမည် နှင့်လိပ်စာထက်ပိုသောမေးခွန်းများမေးချင်ပါက သင်တွင်ထိုမေးခွန်းများကို မဖြေဆိုရန် အခွင့်အရေးရှိသည်ဟု အကြံပေးရပါမည်။

၂။ သင့်ကို ဘာကြောင့်ဖမ်းရသည်နှင့် မည်သည့်အမှုများစွဲဆိုသည် (သင့်ကိုဖမ်းသောအမှု) ကို သင့်ကိုပြောပြရန် အခွင့်အရေးရှိပါသည်။ အကယ်၍သင့်ကို ဖမ်းဆီးခြင်းဖြင့်ဖမ်းဆီးခဲ့လျှင် သင့်ကိုဖမ်းဆီးပြီး သင့်တော်သောအချိန်တွင် ကြည့်ပိုင်ခွင့်၊ ဖတ်ပြီး သင့်အမည် ထိုစာရွက်ပေါ်တွင်ရှိမရှိ နှင့် မည်သည့် အမှု နှင့်စွဲဆိုသည်ကို ကြည့်ခွင့်ရှိပါသည်။

၃။ သင်သည် သင့်ကိုဖမ်းဆီးပြီး မေးခွန်းမေးချိန်မတိုင်ခင် သင့်အခြေခံဆိုင်ရာလူ့ အခွင့်အရေး (မီရှင်ဒါ/ အခွင့်အရေး)ကို ပြောပြရန် တာဝန်ရှိပါသည်။ ထို မီရှင်တာ အခွင့်အရေးများသည်-

- မည်သည့်မေးခွန်းများကို မဖြေဆိုရန် နှင့် တိတ်ဆိတ်နေရန် အခွင့်အရေး
- အကယ်၍ သင်သည် သင့်အခွင့်အရေးကို လျော့ပေါ့ (စွန့် လွှတ်) ပြီး တိတ်ဆိတ်နေရန် နှင့် မေးခွန်းများကို ဖြေဆိုလျှင် ရဲတပ်ဖွဲ့ သည် တရားရုံးတွင် သင့်အဖြေများဖြင့် သင့်ကိုစွတ်စွဲအသုံးပြုနိုင်သည်ကို သိခွင့်ရှိရမည်။
- အကယ်၍ သင်မေးခွန်းများကိုစတင်ဖြေဆိုခဲ့လျှင်တောင် သင်သည်မည်သည့်အချိန်မဆို မေးခွန်းများကိုဖြေဆိုရန် ရပ်တန့် ခွင့်ရှိသည် နှင့် ရှေ့ နေတဦး နှင့်ပြောဆိုခွင့်ရှိပါသည်။ နှင့်
- မည်သည့်မေးခွန်းများမဖြေဆိုမီ သို့မဟုတ် မည်သည့်လက်မှတ်များမထိုးမီ ရှေ့ နေတယောက်နှင့် လျှို့ဝှက်စွာ ပြောဆိုခွင့်ရှိပါသည်။
- အကယ်၍ ရှေ့ နေတယောက်ကိုပေးရန် မတတ်နိုင်လျှင် နှင့် အမှုသည် ဒါဏ်ငွေထပ် ထောင်ဒါဏ်အဖြစ် သင့်ကိုဖမ်းလျှင် သင့်ကိုမေးခွန်းမေးခံရစဉ် သင့်ကိုကိုယ်စားပြုသောရှေ့ နေတယောက်ကို ငွေမပေးရဲ ခန့် အပ်ပေးရန် အခွင့်အရေးလည်းရှိပါသည် နှင့် မေးခွန်းမေးသောမည်သည့်အချိန်မဆို သင်သဘောတူလျှင် တင်သွင်းရန် ထိုရှေ့ နေသင်နှင့်အတူရှိနေခွင့်ရှိပါသည်။

သင်သည် ရဲအရာရှိ၏မေးခွန်းများကိုဖြေဆိုရန် ငြင်းဆိုရန်အတွက် အပြစ် မပေးနိုင်ပါ။ အကယ်၍ သင့်ကို ရဲမှထိန်းသိမ်းထားချိန်အတွင်း သင်သည်မေးခွန်းများဖြေဆိုရန် ပူးပေါင်းကျိုးစားလျှင် သင့်ကိုကာကွယ်ရန် သင့်ရှေ့ နေအတွက် အခက်အခဲများကိုဖန်တီးပါမည်။ အမြဲတန်း ရှေ့ နေတယောက်နှင့် ပြောချင်သည် ဟု တောင်းဆိုပါ။

၄။ သင်သည် အခွင့်အရေးလည်းရှိသည်မှာ

- တာဝန်ရှိသောသူတယောက်ကို ဖုံး သို့မဟုတ် တခြားနည်းဖြင့် သူ သို့မဟုတ် သူမကို သင်သည် ဘာအမှုနှင့်စွဲခံပြီး အဖမ်းခံရသည်ကို ပြောရန် ဆက်သွယ်ပါ။ အကယ်၍ ဆက်သွယ်ရန်တယောက် ယောက်ကို ဖုံးများစွာခေါ်ယူရန်လိုအပ်ပါက သင့်ကို ဖုံးတခါသာခေါ်ရန် မသတ်မှတ်ထားပါ။
- သင့်ရှေ့ နေကိုသင်ပြောနိုင်သည့်အချိန်တိုင်အောင် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ သို့မဟုတ် ဓါတုပိုင်းဆိုင်ရာ (ပိုလီဂရပ်စ် "မူသားတားဆီးစက်"၊ လေ့မှတ်စမ်းသပ်စက်၊ အစိတ်စမ်းသပ်ချက်၊ သိက္ခာစောင့်စက် သို့မဟုတ် ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာစွမ်းရည်စမ်းသပ်မှု ဖြစ်သော လမ်းအတည့်လျှောက်ခြင်း သို့မဟုတ် တခြားလှုပ်ရှားမှုများပြုလုပ်စေခြင်း၊ ဘောပန်ကိုကြည့်ခိုင်းသောစမ်းသပ်ခြင်း သို့မဟုတ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာစွမ်းရည် စမ်းသပ်မှုများဖြစ်သော အကွာများကို ရွတ်ဆိုခြင်း သို့မဟုတ် သင်္ချာတွက်ခြင်း အစရှိသည်တို့) ကို ငြင်းဆိုပါ။
- သင့်ရှေ့ နေကို အမှုအတွက် သင့်ကိုကြည့်ရှုအားပေးနိုင်သော ဖြစ်နိုင်သောသက်သေများကိုတန်းစီပြီး သို့မဟုတ် တခြားသတ်မှတ်သောအစီအစဉ် တင်ပြရန်ရှိပါ။
- သင်သည်မြို့၊ တော်ရာဇဝတ်မှုနှင့်စွဲချက်တင်သည်မှလွဲ၍ ထောင်မှသင့်ကိုလွှတ်ရန် လုံခြုံရန် သင့်တော်သော အာမခံ သို့မဟုတ် ဘွန်းနှောင်ကြီး ထားရန်၊ ပုံမှန်အားဖြင့် တရားသူကြီးသည် သင့်ကိုလွှတ်ရန် အာမခံ သို့မဟုတ် အခြေအနေများ ချပေးပါသည်။ အကယ်၍သင်သည် အသေးစားအမှုနှင့်စွဲခဲ့လျှင် နှင့် အကယ်၍တရားသူကြီး မရှိပါလျှင်၊ ရဲသည် ရဲစခန်းချုပ်တွင် တရားသူကြီးမှချမှတ်ထားသော စည်းမျဉ်းများနှင့်အညီ အာမခံကိုလက်ခံပါသည်။
- သင့်ကိုဖမ်းပြီး သင့်တော်သော လက်တွေ့ ကျ ဖြစ်သကဲ့ သို့ တရားရုံးမတိုင်မီ ယူဆောင်လာပါ သို့မှသာ သင်အပြစ်ရှိမရှိသည်ကိုဆုံးဖြတ်ရန် သင့်ဖမ်းဆီးမှု နှင့်/သို့မဟုတ် ရုံးချိန်း ၏အခြေခံ ကိုစမ်းသပ်ရန် အစဦးကြားနာမှုကို တောင်းဆိုနိုင်ပါသည်။

အကယ်၍ ကျွန်ုပ်ကိုဖမ်းဆီးလျှင်ထိုရဲတပ်ဖွဲ့ သည် ဘာလုပ်မလဲ?

ရဲသည် သင့်ထံမှ လက်နက်များကိုရှာလိမ့်မည်၊ သင့်ကိုလက်ထိတ်ခက်မည်၊ ထောင်သို့ ပို့ ဆောင်မည် နှင့် သတ်မှတ်ခွဲခြားရန် သင့်ဓါတ်ပုံ နှင့် လက်တွေ့ယူမည်။

အကယ်၍သင်သည် အဖမ်းမခံရလျှင် သို့မဟုတ် ရဲတွင်ရာဇဝတ်ဖမ်းဆီးခံရမ်း (သူတို့ ကိုရှာဖွေရန် ခွင့်ပြုထားသော တရားရုံးအမိန့်) မရှိလျှင် ရဲသည် သင့်ကား၊ အိမ် နှင့်/သို့မဟုတ် တခြားပိုင်ဆိုင်မှု ကိုရှာဖွေခွင့်ကို သင့်ထံ တောင်းခံရမည်။ သင်သည်ထိုရှာဖွေမှုကို ငြင်းဆန်နိုင်ပါသည်။

သင်သည် မသင့်တော်သော ရှာဖွေမှုများ နှင့် သိမ်းဆီးမှုများကင်းလွတ်ရန် အခွင့်အရေးရှိပါသည်။ ရှာဖွေမှု အများစုတွင် တရားသူကြီးထံမှ ဖမ်းဆီးခံရရန် သင်သည် သင့်ခွင့်ပြုချက်နှင့် အခွင့်အရေးကိုစွန့် လွှတ် လျှင်တောင် ရဲအရာရှိသည်သင့်ခွင့်ပြုချက်ရှိမရှိမေးသင့်ပါသည်။

ရှာဖွေခြင်းမစခင် တရားသူကြီးသာလျှင် ရှာဖွေမှုသည် သင့်လျော်မှုရှိမရှိ ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါသည်။ ရှာဖွေရန်ခွင့်ပြု သင့်ရှိမရှိ တရားသူကြီးမှဆုံးဖြတ်ရန်ရှိရန် သင့်အခွင့်အရေးကိုလုပ်ခြင်းသည် အပြစ်ဒဏ်မရှိနိုင်ပါ။ ရှာဖွေရန် သင့်ငြင်းဆို ချက်ကို သင့်စွဲချက်အဖြစ် အသုံးပြုမရနိုင်ပါ။

ရဲအရာရှိ၏တောင်းဆိုချက်ကို မည်သို့ တုန့်ပြန်ရန် မသေခြာခွဲလျှင် တခုခုမပြုလုပ် သို့မဟုတ် မပြောခင် သင့်ရှေ့ နေနှင့် တောင်းဆိုချက်ကို အကြံယူ ပြီး ဆွေးနွေးခွင့် သင့်အခွင့်အရေး အခိုင်အမာပြောဆိုပါ။ ဂျူလိုင် လ ၁၊ ၂၀၁၁ မှစတင်၍ အိုဟိုင်းအိုးဥပဒေလိုအပ်သည်မှာ ဥပဒေဘက်တော်သားအဖွဲ့ အစည်းသည် ရာဇဝတ်မှုအတွက် အသက် ၁၈နှစ် သို့မဟုတ် ပိုကြီးသော သူတစ်ဦးကို ထိုအဖွဲ့ အစည်းမှဖမ်းဆီးလျှင် DNA နမူနာကို ကောက်ခံရမည် နှင့် အမှတ်တံဆိပ်ခြင်းနှင့်စစ်ဆေးခြင်း ရုံးချုပ်သို့ ပေးပို့ ရပါသည်။

အဖမ်းခံခြင်းများ နှင့် ထိန်းသိမ်းခံချိန်တွင်လုပ်ဆောင်ရန် နှင့် မလုပ်ဆောင်ရန်များ

ရဲတပ်ဖွဲ့ နှင့် မငြင်းခုံရ။ သင်သည် စုံစမ်းစစ်ဆေးခံခြင်း၊ အဖမ်းခံခြင်း၊ သို့မဟုတ် တရားစွဲခံရသောအခါ သင် ပြောနေကျပုံစံအတိုင်း မပြောနိုင်ပါ။ သင်ရဲကိုပေးသော ရှင်းပြချက်သည် သူတို့ ရှိနေသည်ထက် ပိုမိုသော အချက်အလက်များပေးရမည်။ ထို့ကြောင့် တခါတရံ တရားရုံးအတွက် သင့်ရှင်းပြချက်နှင့် ကာကွယ်ချက်ကို စုဆောင်းထားခြင်းသည် အမြော်အမြင်ရှိပါသည်။

အကယ်၍သင့်ကိုဖမ်းဆီးခွဲလျှင် ရဲသည် သင့်ကို ပြစ်မှုတခုကျူးလွန်သည်ဟု ထင်ပါသည်။ သူတို့ ၏အလုပ် သည် စုံစမ်းစစ်ဆေးရန် နှင့် အထောက်အထားစုဆောင်းရန် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ သင်သည် သင်အမှား မလုပ်ခဲ့သည်ဟု ယုံကြည်ခွဲလျှင် ရှေ့ နေတယောက်မပါဘဲ သင့်ဘက်မှ ရဲအရာရှိကိုပြောကြားခြင်းသည် မကောင်းသော စိတ်ကူးဖြစ်သည်။ ရဲနှင့်ပထမတွေ့ ဆုံသောအခါ နှင့်နောက်ပိုင်းတွင်ဘာဖြစ်လာမလဲဆိုတာကို အမြဲတမ်း အနီးကပ်ဂရုစိုက်ပေးပါ။ မည်သူသည် ထိုနေရာတွင် ဘာဖြစ်ခဲ့သည်ကို မြင်သည် နှင့် ကြားသည် ကို မှတ်မိအောင်ကြိုးစားပါ။ တခါတရံ တရားရုံးသည် သင့်ကိုထိန်းသိမ်းထားချိန်တွင် ဘာဖြစ်လဲကို ကြည့်ရှုရန် လိုအပ်ပါသည်။ သင့်ကိုနောက်ပိုင်းထိုအဖြစ်အပျက်အကြောင်း သင့်တိုင်ပင်သူကိုအပြည့်အဝအသိပေးနိုင်လျှင် သင့်ကိုကူညီပေးပါလိမ့်မည်။

သင့်မိသားစု နှင့်သူငယ်ချင်းများကို ထိုအကြောင်းအားလုံးမပြောပါနှင့် သို့မဟုတ် ရှေ့ နေမဟုတ်သောသူကို ဥပဒေရေးရာအကြံအညံပေးရန် မမေးပါနှင့်။ သင်ပြောသမျှကို တရားခွင့်တွင်ရောက်လာသောအခါ ပြန်ပြောရန် သူတို့ ကိုအမိန့် ပေးသလို ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

သင့်အမှုအကြောင်း တခြားထောင်သား သို့မဟုတ် ထောင်အရာရှိတစ်ဦးကို မပြောပါနှင့်။ "ထောင်ထဲမှဝန်ခံချက်" သည် ခံဝန်ချက်တခု ဖြစ်စေနိုင်သောရလဒ်ဖြစ်မည်။

What You Should Know About
Your Rights if Questioned, Stopped, or Arrested by the Police

BURMESE

ywbuáomolr [kwfyg/ bmonjyerseuefjynpfrsm; twuf tll tlyné, lbm;azmi á' ;&S frS
uñ pm;jyktmr rclEñ fyg/ bmonjyerlyi ef;pOallumi fiOya' a&;&mt "yñ, frsm; tm; tustouba&muñl
&Eñ fonfuhus;Zi;jyki owfyfyg/ pOya' a&;&mtcsuftvuñuñur;pmapi wñtm; wñsaomtajctae
&yfrsm; twuf Oya' tMñy; taejzi fitpm; xñ&er&nñ& fyg/ Oya' a&;&mtMñÓPfrsm; twuf
oiN tajctaeES Oya' abmi fubñur;em;vnñoma&ñaeES ñomwññi ñi ñonñ/

With the permission of Ohio State Bar Association, the translation of this Brochure was completed by Asian Services In Action, Inc., which was financially assisted by the Ohio State Bar Foundation. The views expressed herein do not necessarily represent those of the Ohio State Bar Foundation.